

בעקבות הגעצפיליטע: מרכז יידיש מחזיר עטרה ליושנה

מוסד התרבות נפתח בתחנה המרכזית החדשה לטובת כל מי שחם על תרבות השטעטל. יהיה ציטעט

בישראל. הוא התרוצץ לאורכה ולרוחבה של הארץ במסע "להצלת ספרים יידיים". אמ"אט נצברו הספרים בביתו עד שלא נותר בו עוד מקום. או אשכרה כהאן חלל לאפסון הספרים, ולימים הוא הפך למרכז יונג יידיש הידושה-מי. עם הזמן הרחיב המרכז את מטרותיו: כיום, נוסף על שימור הספרים הוא מבקש להנחיל את התרבות היידי ולעודד יצירה מקורית בשפה וכן פעילויות תרבותיות בה שפעתה. כעת, עם פתיחת המרכז, עוברים הספרים למשכנם החדש בתל אביב בתקווה להגדיל את האוסף.

"יש התעניינות גוברת ביידיש מצד אנשי שום שזוכרים את השפה, ששמעו אותה בבית או שפשוט מעוניינים ללמוד אותה. כפי שבני האדם מבינים את החשיבות שבשמירה על זני בעלי חיים וצמחים קיימים, כך גם צריך לשמור על תרבות, חוכמה וערי מק שנושגו במרוצת השנים".

איזה קהל צפוי לקחת חלק בפעילויות המרכז?

"על סמך הניסיון מהמרכז הירושלמי, הקהל מגוון: רתיים, חילונים, צעירים, מבוגרים, עולים וותיקים. המפגשים במרכז הם תמיד מרעננים ומפתיעים. אני שמח על המיקום בתחנה המרכזית, כי יש כאן בליל של תרבויות מרתקות".

עדנה שבה זוכה היידיש, בחוגי אנדרגראונד וגם במאחוי המיינס-טרים, ממשיכה להתפרש למחירי זוט חרשים. השבוע הגיעה תאווה היידישקייט גם לתחנה המרכזית החדשה, שבה נפתח מרכז לתרבות ולשפת היידיש בשם יונג יידיש. את המרכז מפעילה עמותה ללא כוונות רווח באותו שם, וזוהו סניף שני למרכז שהוקמה בידישלים לפני כ-15 שנה. פתיחת המרכז צוינה במסגרת אירועי הלילה הלבן בעיר. המקום מתעתר לרכז פעילויות ברוח התרבות היידי, כגון תערוכות, ערבי עיון, האזנה למוזיקה והרצאות. "המטרה שלנו היא להיות עם היד על הדופק בכל מה שקשור לשפה היידי", אומר מנרי כאזן, מייסד ומנהל העמותה וראש להקת יידיש אקספרס הוותיקה. "מבחינתי, זו שפה חיה ושוקקת שמעניין לראות כיצד היא משתנה".

לרגל הפתיחה הוצגה במקום תערוכת ספרים ביידיש מתוך האוסף המרשים של המרכז, הכולל 40 אלף ספרים. רוב הספרים שבמרכז התקבלו מאנשים פרטיים שמצאו בכתיהם ספרים בשפה הלווחטת הזו ולא ידעו מה לעשות בהם. "אוסף הספרים הוא ליבת המרכז שלנו", מסביר כאזן, שייסד את העמותה ב-1993 כדי להציל את ספרי היידיש

נטע אחי
צילום אס
בתמונה
בספרייה
יידיש